

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
Insereate
se primesc la Administrațiune
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nax. Angenfeld & Emerie Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt, Nachf., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifar și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA" iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
cile postale din țară și din
străinătate și la d-ii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului numărul Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dăruirea acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 71.

Brașov, Joi 29 Martie (11 Aprilie).

1907.

Prima aniversare a coaliției.

Alaltăieri în 8 l. c. s'a implinit anul de când a venit la putere guvernul actual al coaliției. Organul partidului, care a trebuit să facă loc noului majorității și noului guvern, suferind o cădere la care nu s'a gândit niciodată în lungul timp cât a stăpânit aproape absolut această țară, „Az Ujsag“, se folosește de ocaziune spre a trece în revistă, din al său punct de vedere, rezultatele pe cari, cum zice ironic, le „retace“ guvernul între succesele sale de un an.

Intre aceste rezultate foaia tiszaisă înșiră votarea creditului extraordinar de războiu și a recruților. Urcarea contingentului de recruți, care e sigură numai modalitatea nu i-s'a aflat încă. Crearea unui partid de coaliție în Croația și deșteptarea ideii unui stat slav de sud între aceștia. Aducerea în dietă a 25 de deputați naționaliști și a unui număr mai mare în viitor. Scumpirea creditului sub guvernarea coaliției. Asigurarea de mai nainte a grevei secerătorilor ce va avea să izbucnească în 1907 și urcarea corăspunzătoare a emigrării în America. Pe terenul instrucțiunii publice împedecarea pe timp îndelungat a prefacerii tuturor școalelor de stat. (Tiszaisții îi impută lui Apponyi că nu a făcut și mai mult *tabula rasa* cu confesiunile.)

Inmulțirea în măsură foarte însemnată a gendarmilor; pe procurori iau pus cu totul sub porunca guvernului, iar libertatea presei au restrâns-o și fără lege deosebită.

Numita foaie mai înșiră aici „tăcerea despre limba de comandă maghiară“ ce o impune „onoarea națională“ în urma pactului încheiat cu Viena; apoi spune, că teritoriul vama independent nici măcar în principiu nu s'a putut face; banca independentă nu s'a asigurat. În chestiunea limbii oficiale maghiare în justiția militară nu s'a făcut nici un pas. Chestiunea lucrătorilor și multe altele încă, între cari și întărirea autonomiei

comitatense și comunale nu s'au regulat. Chestiunea votului universal se află tot în stadiul adunării de date. În fine garanțiile constituționale au fost promise dar nu s'au putut încă realiza.

Le vine la socoteală celor din partidul căzut dela putere de a stabili aceasta lungă listă de rezultate retăcinte ale guvernului coaliției. Incât pentru rezultatul, cu care se laudă Apponyi și ai săi, că vreau să îmbunătățească soarta învățătorilor cu 6 milioane coroane din bugetul anual, foaia amintită afirmă, că e prea pripit lucru a considera aceasta ca un rezultat definitiv. Mai întâiu fiind-că acea îmbunătățire încă nu s'a realizat, apoi fiindcă dacă se va și realiza, vor dura încă ani de zile până se va efectui.

În momentul acesta se continuă conferențele pentru încheierea pactului în Viena. Se răspândesc tot felul de faime, din cari se vede că guvernul coaliției are să lupte cu mari greutăți ceea ce mână apa pe moara adversarilor lui. La toate acestea se mai adaugă faptul, ce pare a se adevăra, că Andrassy n'a reușit la Viena de-a primi aprobarea prealabilă a proiectelor sale de lege relative la garanțiile constituționale. Ministrul nici nu se află acum în Budapesta ci în Florența. Unii zic că a fost bolnav de influență și asta l'a reținut acolo, alții susțin că-i nemulțumit și se poartă cu gândul a se retrage.

Orî cum ar fi, la prima sa aniversare guvernul Wekerle numai de succese nu poate vorbi. În punctul acesta foaia liberală are dreptate. Rezultatele activității de un an a acestui guvern pot fi judecate în tot chipul, dar rămâne lucru neîndoios, că pe baza nesinceră și intolerantă, pe care s'a așezat politica sa mai ales față cu naționalitățile, numai la dezastre se poate aștepta.

Congregațiunea comitatului Barany a trecut la ordinea zilei peste curende comitatelor, cari propun să se felicite și să

se exprime guvernului încredere, pe motiv că deocamdată nu vede nici o cauză să se alătore la astfel de manifestațiuni.

Adunări de protestare.

Adunare la Cojocna.

Dela Cojocna ni se trimite spre publicare următorul anunț:

Poporul românesc din Cojocna își va ținea adunarea de protestare contra proiectului de lege cu privire la salarizarea docenților confesionali în ziua de 1 (14) Aprilie a. c. sub presiul preoților săi competenți.

Ar fi de dorit ca fie-care parohie să țină adunare de protestare cu poporul său. Cojocna, în 8 Aprilie 1907 st. n.

Ioan Hațiegan protopop, Teodor Clorțea paroch român, Vasilie Nemes, Dumitru Radu, Teodor Hurducaci.

Adunare populară în Șomcuta.

Onorați Concelețeni! Adunarea populară convocată de noi pe ziua de 8 Aprilie a. c. prin protopretorele cercului sub Nr. 18—1907 a fost oprită, ce acea observare că în zi de Luni nu va îngădui a se ținea adunări populare.

Pentru ținerea acelei adunări am hotărât ca termen nou ziua de Duminică în 14 Aprilie 1907 la 11 oare înainte de amiază, la casa d-lui Dr. Iosif Pop aici în Șomcuta.

Programul: 1. Deschiderea și constituirea adunării. 2. Desbaterea asupra proiectelor de lege ale guvernului cu privire la școalele confesionale elementare. 3. Proiect de rezoluțiune. 4. Închiderea adunării.

La aceasta adunare populară Vă invităm cu dragoste a lua parte în număr cât mai mare.

Șomcuta-mare, la 6 Aprilie 1907.

Ioan Serbu preot gr. cat., Nicolau Nyilvân dir. la Chieranac, Dr. Victor Nyilvân adv., Ioan Tibil jar., Ilie Carol Barbul jur., George Radocea cont., Georgiu Bancos cand. adv., Demetriu Coltau sub cont., Teodor Blaga inv. penz., Ioan Butean a Tobi, Ioan Mic a Vasilichi, Teodor Mic a Nicolae, Ioan Bozo, Vasiliu Pop a Ioan I. George, Elie Pop inv. penz., Gavril Mic cassar. Gavrilă Cârlig preot gr. or., Ioan Andreica preot gr. cat. etc.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Arhitectul din Norwood.

Din viața unui detectiv de Conan Doyle.

(Urmare.)

»Așai d-le Holmes; există oameni prea încrezuți și prea preocupați de esactlor concepțiune«, răspuse Lestrade. »Acela părea un sfântoc nevinovat încât nu l'ai fi crezut capabil de o astfel de crimă.

»Și cu câtă îngrijire n'a procedat, apăsându-și policarul drept pe părete când și-a luat pălăria din cuiu. Și ce natural și-se pare asta când te gândești puțin asupra lucrului! Holmes părea liniștit până ce vorbora astfel, însă un cunoscător bun cum eram eu nu putea să nu observe la el o iritațiune interioară. »Dar cine a făcut adevărat această descoperire așa de mare?»

»Menagera a atras atențiunea poliștului, care avea paza de noapte.

»Unde s'a aflat el peste noapte?»

»Păzea în odaia de durmit, unde s'a întâmpat crima și îngrijea să rămână toate lucrurile nemișcate la locul lor.

»Dar pentru ce nu s'a observat pata asta încă de eri?»

Pentru-că n'am avut nici o cauză deosebită să cercetăm coridorul acesta mai cu deamăruntul. Afară de asta nu este pata la un loc, unde s'ar vedea mai în grabă.

Nu, nu într'adevăr și nici nu poate fi o îndoială că pata a fost deja de eri acolo?»

Lestrade se uită la Holmes mirat ca și când acesta n'ar fi fost în toată mîntea și trebuie să mărturisesc că și eu eram mirat de voia bună și observările lui.

»Imi face impresia ca și cum d-ta ai fi de părere, că Farlane a eșit noaptea din închisoare pentru a se inculpa el pe sine« răspuse Lestrade la întrebarea curioasă a lui Holmes. »La judecată ori căru cunoscător, dacă această urmă de policar e a lui Farlane ori nu.

»Fără îndoială este a lui.

»Atunci sunt mulțumit«, zise Lestrade.

»Nu sunt un teoretic, d-le Holmes, sunt un om practic, când am dovezile imi trag din ele concluziunile mele. Dacă voi mai avea să-mi împărtășești ceva, mă vei găsi în odaia de primire, voi să-mi scriu acolo raportul.

Holmes și-a recăștigat firea lui calmă, dar totuși era încă bine dispus.

»În adevăr lucrul a luat o întorsătură cam proastă, nu e așa Watson?« zise el când am rămas singuri »și totuși mai sunt unele raze de speranță pentru clientul nostru.

»Asta mă bucură mult«, îi răspunsei. »M'am temut că s'a isprăvit cu el.

»Asta n'ași vrea să zic, căci constataările lui Lestrade au o greșală care e de mare importanță pentru prietenul nostru.

»Intr'adevăr, Holmes? Și asta ar fi?»

»Asta este împrejurarea că pata nu era eri acolo când am cercetat acest coridor — vino acum cu mine Watson să facem o mică preumblare afară prin soarec.

»L'am însoțit, capul imi era cam confuz, în inimă însă aveam speranță. Umblăram prin grădină, Holmes examină din toate părțile casa și arătă un viu interes pentru construcția ei. Pe urmă intră înăuntru și cercetă zidirea din fundament până sub coperiș. Cele mai multe camere erau nemobilate, Holmes însă și pe acestea le examină. În fine în coridorul de pe scările de sus, unde răspundeau trei odăi nefolosite, el arătă o bucurie fără margini.

»Acest cas e într'adevăr unic în felul său, Watson«, zise el. »Cred că este

Cluj, 9 Aprilie. (Telegr. »Gaz. Trans.«) Sinodul protopopesc al tractului Morlaca, ținut Luni în Fildul-de-jos, a protestat energic în contra proiectului școlar al lui Apponyi.

Adunările populare de protestare convocate în părțile țării locuite de Români continuă. Alaltăieri s'a ținut o marea adunare în comuna Ghiriș (Bihar) sub presiul d-lui Nicolae Zigre. Au vorbit d-ții N. Zigre, I. Rusu-Șirianu și Dr. D. Lascu, care dă cetire rezoluțiunii de protestare, care este egală cu cea votată de adunarea din S.-Nicolaul-Mare și publicată de noi. Rezoluțiunea se primește cu unanimitate. De încheiere a mai vorbit d-l V. Babi despre solidaritatea între popor și cărturari, iar d-l N. Zigre a mulțumit poporului pentru buna rânduială și interesul dovedit. — Pe 14 l. c. n. e convocată o adunare de protestare în Beiuș.

»Erdelyi Hirlap« și adunările de protestare române. Organul șovinistilor extremi din Cluj »Erdelyi Hirlap« aduce raporturi despre adunările române de protestare din Ardeal. În numărul său ultim publică un raport despre adunarea din Fildul de jos, pe care îl introduce cu niște observări malițioase. Zice că intelectuali români atâță pe Valahii adunați spuiindu-le că Maghiarii vor să-i despoaie de limbă și de lege și îndemnându-i să n'o lase iar dacă va fi de lipsă să meargă la împăratul... Spune apoi că între participanții la aceste adunări vede și pe Dr. Amos Frâncu, apărătorul lui Rațiu în procesul Memorandului care de câțiva ani încoace e director de bancă în Cluj »și probabil că el dirige și mișcarea valahă de aici«. Apoi amintește și de protopopul Dăianu din Cluj, care a fondat și editează »Răvașul«.

»Erd. Hirl.« încheie cu următoarea observare răutăcioasă: »Aranjatorii adunărilor valahie se plâng înaintea Europei că Valahii sunt asupriți de Maghiari, pe când în România ca și în Ungaria asupritorii poporului român de rând sunt conducătorii români, cari se îngrășe pe spinărea poporului și-l izolează și atâță în România contra Jidovilor și în Ungaria contra Maghiarilor...«

Un limbajiu desmățat și pătimaș acesta, care se folosește prea des în coloanele foaiei maghiare clujene, decât ca să mai poată surprinde — ba — suntema mult înclinați a crede, că nu mai prinde nici la proprii săi cetitori.

acum timpul să destăinuim și bunului Lestrade secretul nostru. El a răs puțin pe conta noastră, dacă însă se va adevăra părerea mea, atunci putem să ne revanșăm. Acum văd că am dat de desnodământul faptei.

Inspectorul ședea încă în odaia de primire și scria.

»Îți faci raportul?« îl întrerupse Holmes.

»Da, îl fac.

»După părerea mea e încă prea de timpuriu. Imi pare rău, dar dovezile dumitale au o greșală.

Lestrade cunoștea pe prietenul fidelul de bine, pentru ca să nu dea atențiune vorbelor lui.

»Ce vrei să zici prin astea?»

»Vreau să zic, că n'ai consultat încă un martor foarte de căpetenie.

»Poți să-mi aduci?»

»Așa cred că da.

»Atunci fă-o!»

»Vreau să încerc. Câți poliștiști ai aici?»

»Trei îți stau la dispoziție.

»Bine«, zise Holmes. »Imi dai voie să întreb dacă au plumburi bune?»

Garantează soiuri veritabile de
TRANDAFIRI SI POMI RODITORI
 diferenză

M. Fr. Wilk Jun. & Comp.
 Codlea (Comitat. Brassó).
 PREMIAT CU MEDALIA DAUR 1906
 PLANTATIUNE NOUĂ DE GRĂBII
 CATALOG PRINCIPAL, GRATIS

Concurs.

„SĂLĂGIANA“, institut de credit și economii în Jibou (Zsibó) publică concurs cu termen de 25 Aprilie n. pentru ocuparea postului de oficial împreună cu un salariu de K 1000— care cu 1 Iulie c. să va ridica la K 1200— anual.

Reflectanții au să dovedească, că au absolvat vre-o școală comercială, eventual și praxa de până acuma, și că posedă pe deplin limba română și maghiară.

Alesul după serviciul de un an va fi definitiv cu dreptul la tantiemă și penziă

Postul e de a să ocupa imediat după alegere.

2804,1-1.

Directiunea.

Tu să!
 Cine nu se îngrijește de
 tușă păcătuiește contra sa.

**Caramelle
 de piept
 ale lui Kaiser**
 cu 8 brați

(26-32.) probate de medici și recomandate contra tusei, răcelii, guturaului. 4512 recunoștințe dovedesc efectul minunat al acestei medicini. — Un pachet costă 20 și 40 fleri și se află la farmaciile: în Brașov V. Roth, E. Kugler, Frid. Jekelius, Franz Kollemen, Julius Hornung, H. G. Obert, W. Klein, Fried. Stenner, Eug. Neustädter.

Se caută

Agenti

și reprezentanți locali pentru vânzarea de

Rolete de lemn și Jaluzi

cu provision mare.

Ernst Geyer, Braunau, Böhmen.

(2793,4-10.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 9 Aprilie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%	112 35
Renta de aur 4%	94 5
Imp. caș. fer. ung. în aur 3 1/2%	83
Imp. caș. fer. ung. în argint 4%	94 30
Bonuri rurale croate-slavone	95,4
Imp. ung. cu premii	198.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	147 75
Renta de hârtie austr. 4 1/10	98 60
Renta de argint austr. 4 1/10	98 50
Renta de aur austr. 4%	117 40
Renta de coroane austr. 4%	98 65
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	88,70
Losuri din 1860	151 35
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1774 —
Acții de-ale Băncii austr. de credit	776 75
Acții de-ale Băncii austro-ung.	664,50
Napoleondori.	19 15
Mărci imperiale germane	117 75
London vista	241 60
Paris vista.	5 57 1/2
Note italiene.	95 42 1/2

Cursul pietei Brașov

Din 10 Aprilie n. 1907.

Bancnotă rom. Cmp. 18,94	Vënd.	18 96
Argint român	18 0	18 84

ATELIER DE GARDEROBE ELEGANTE PENTRU DOMNI

după măsură.

Executarea foarte fină.
 Potriveală fără cusur.

Mare asortiment de

N O U T Ă Ţ I
 moderne, de stoffe indigene și din streinătate.

J. LISCHKA,

Brașov, Strada Vămii nr. 21.

Droguerie medicinală

a lui

C. H. NEUSTÄDTER,
 BRAȘOV, Strada Porții Nr. 15 (Casele Altstadt).

Magazinul cel mai bogat și bine asortat în Brașov.

Droge, Chemical.

Pudre și Parfumi franțuzești.

Articole pentru frumsețe, Măncare.

Perit pentru dinți pâr și haine. Apă de păr și de gură.

Toate articolele de toaletă.

Pansamente, mărfuri de gumă

Irrigatoare, Aparate de Inhalatie și de fotografie

cu articole necesarii. Untură de pește albă și galben.

Săruri minerale pentru baie. Ceai. Făină

lactată Nestle, Kufek, Theinhard. Uleiuri

eterice, esențe pentru Rum, liquoruri etc.

Cadouri frumoase pentru Crăciun și Anul nou.

Zilnic expediție cu poșta.

Napoleondori.	18,94	19 —	Lire turcesci	21,50	21,6
Galbeni	11,20	11,45	Scris. fonc. Albine 5%	100.—	101
Mărci germane	117,20	117 3	Ruble Rusești	2 53	

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vândătorii de cărți prin orașe și târguri
 este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioșii de religie ortodoxă română, cuprinzând rugăciuni de dimineață și de seară, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirii, precum și la alte multe rugăciuni folosite 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acosta carte de rugăciuni artistică legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acosta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se poate căpăta în diferite legături dela mai simple până la mai luxoase și toate în preț foarte moderat.

Prețul lor este:

Legătură tracică neagră și aurită cu séu fără chip sfânt	— 90	Imit. de fildes cu catifea și închietore	2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	" " " cu catifea și p-dobă mai mare	3.10
" " " cu încheietore	1.80		
" " " cu cadriu argintat și închietore	2.10		

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „Cartei de rugăciune“ întocmită de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprinzând asemenea toate rugăciunile noastre folosite ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toți școlarii.

Prețul acestei cărți:

In pânză neagră	cor. 1.—
" " " ceva mai luxosă	cor. 1.20
" " " format ceva mai mare	cor. 1.40

Tote acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vândătorii.

La tipografia și librăria A. Mureșianu

se pot procura următoarele:

Ivanovici: Valurile Dun. Vals.	C. b.	— 36
Păba F. C.: Potpouriu din melodii națion. rom.		— 70
" Concordia Vals		— 50
" Victoria-Quadril		— 40
" Harmonia-Quadril		— 4
Forumbescu: Baladă pentru violină 2 cu acompaniare de pian 1.		
" Potpouriu din opereta 50		
" Craiu nou		2.—
" Uvertură din opereta		
" Craiu nou		1.50

Biblioteca populară „Minerva“.

- Nr. 1, 2 și 3: „Istoria populară a Românilor“
- Nr. 4: „Cântarea României“.
- Nr. 5: „Istoria populară a Literaturii Române“.
- Nr. 6: „Revoluția lui Tudor Vladimirescu“.
- Nr. 7: „Pierderea Basarabiei“.
- Nr. 8: „Unirea principatelor și domnia lui Cuza“.
- Nr. 9: „Mihail Cogălniceanu“.
- Nr. 10: „Vasile Alexandri“.
- Nr. 11: „Stefan cel mare“.
- Nr. 12-13: „Mihail Viteazul“.
- Nr. 15: „Răpirea Bucovinei“.
- Nr. 16: „Cum să ne creștem copiii“.
- Nr. 17: „Păstrarea săi etății“.
- Nr. 18: „Ce să oțim“.
- Nr. 19: „10 M. in“.
- Nr. 20, 21 și 22: „Răsboiul Românilor pentru neasternare“.
- Nr. 23: „Veniamin Costachi“.
- Nr. 24: „Aritmetica“.

Prețul fie-cărui număr 15 bani.

Biblioteca musicală:

Note pentru voce și piano.

- Nr. 1: „Destăpă-te Române“.
- Nr. 2: „Luna dorme“.
- Nr. 3: „A oleo!“
- Nr. 4: „Suspine crude“.
- Nr. 5: „Cât te-am inbit“.
- Nr. 6: „Călugărul din ve hiul schit“.
- Nr. 7: „Pentru tine Iano“.
- Nr. 8: „Două fete spală lână“.
- Nr. 9: „Ce te legendi codrule“.
- Nr. 10: „Steluța“.
- Nr. 11: „Cucuruz cu frunza 'n sus“.
- Nr. 12: „Fetișo din acel sat“.
- Nr. 13: „Popa dice că nu bea“.
- Nr. 14: „Inimișora mea“.
- Nr. 15: „Am uleu și vrău să-l beau“.
- Nr. 16: „Pasere galbină 'n cioc“.

Fie-care număr 20 bani.

Gazeta „Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Poș, la tunceria, de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.